

PROFILEN: CHRISTINA RENLUND

- Nominerad för sitt envisa arbete med att göra barnens röster hörda

I hela mitt yrkesliv har jag arbetat med att barn med sjukdom och funktionsnedsättning ska få möjligheter att uttrycka sig, göra sina berättelser och få sina röster hörda.

Att uttrycka sig och berätta innebär också att barnet kan få svar på sina frågor om funktionsnedsättningen och att barnet kan påverka. Det skapar trygghet och delaktighet, säger Christina Renlund, en av tre finalister till Stora Psykologpriset 2010.

”Att våga och kunna prata med barn om sjukdom och funktionsnedsättning är något jag arbetat med hela mitt yrkesliv. Jag har samlat barns berättelser och utvecklat många olika sätt för barn att uttrycka sig på. De senaste åren har jag rest i Sverige och Norden och mött tusentals föräldrar och idag mer än 10.000 professionella i seminarier om vad barn vet om funktionsnedsättning och hur vi kan prata med barn om funktionsnedsättning.

Det handlar om varje barns rätt att få göra sin berättelse om sig själv och när jag säger det menar jag verkligen alla barn. Barn med svåra sjukdomar, barn med rörelsehinder, barn med utvecklingsstörning, barn utan talat språk.

Jag har hållit i stort sett två seminarier i veckan. Tänk om varje seminarium av de jag hållit på temat ”prata med barn om funktionsnedsättning” har lett till att tio barn till fått möjlighet att prata i sin familj eller med professionella. Vilken förändring! För då har i så fall tusentals barn fått uttrycka sig och berätta.

En fråga jag ställt mig är varför barns rätt att berätta och vara delaktiga inte fått större plats inom området funktionsnedsättning? Jag tror svaret delvis är att vi vuxna fastnar i våra egna tankar, känt oss osäkra och backar inför frågor som vi tycker är svåra.

Det vi måste göra är att gå närmare barnen och hämta kunskap från bar-

nen själva, lyssna på dem och deras egna berättelser. Varje barn med funktionsnedsättning och sjukdom har en berättelse om sig själv, om varför det blev så här och om hur det kommer att gå. Barn behöver berätta och självklart behöver barn i första hand prata i sin familj. Det betyder i sin tur att föräldrar behöver mer kunskap.

Det behöver också finnas konkreta arbetssätt för hur man pratar med barn om sjukdom/funktionsnedsättning i förskola, skola och vård. Och det behöver finnas kvalificerade behandlingsinsatser

Genom att lyssna på barns egna berättelser har jag arbetat fram många sätt som hjälper barn att berätta. Samtal, teckningar, att göra frågor och med att göra en mer sammanhållen berättelse om sig själv utifrån teman i en Berättelsebok (finns beskrivet i Christinas böcker)

Vanliga frågor från barn med

utvecklingsstörning kan vara:

- Jag vill ha en annan hjärna, kan jag få det?

- Går det över när jag blir stor?

- Är jag en vanlig människa?

För att kunna svara på barns frågor behöver vi kunskap. Vi behöver också kunskap för att hjälpa barn att kunna ställa frågor, det gäller både barnet med diagnos och små syskon. Syskon säger att det område som är svårast att prata om och få gehör för handlar om skam och skuld. Där lyssnar inte föräldrar tillräckligt och där lägger professionella allt för ofta locket på, säger de. Vi måste helt enkelt låta barn uttrycka sig, både barnet med diagnos och syskon. Det är när barn får uttrycka sig som vi vet vad vi behöver hjälpa dem med. ”

TEXT: AGNETA BERGHAMRE HEINS,

CHRISTINA RENLUND

FOTO: JOHN AIRAKSINEN

Fakta: Christina Renlund var i år en av tre finalisterna till Stora Psykologpriset. Hon nominerades för sitt mångåriga arbete för barn med funktionsnedsättningar och för att genom behandlingsarbete, böcker och seminarier ha spridit kunskap till föräldrar och professionella om hur vi kan prata med barn om sjukdom och funktionsnedsättning. Hon arbetar för närvarande med Handikapp och Habilitering i Stockholms läns landsting och med Ågrenska Stiftelsen i Göteborg. Christina Renlund är även författare till böckerna: ”Doktorn kunde inte riktigt laga mig” och ”Litet syskon”, båda utgivna på Gothia förlag. Stora Psykologpriset delades ut i mitten av oktober och gick till Rädda Barnens psykolog Åsa Landberg.